

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. I. De dominio Religiosorum conventuum in communi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

etsi fuerit de familia David, ad quam spectabat Regnum Israël probatur: quia ante Christum natum fuit Regnum Judæ ablatum à tota familia Davidis uti liquidum est ex Jerem. 22.

Restat controversia an DEUS Christo ut homini titulo filiationis naturalis Regiam dignitatem, & Dominium directum temporale in omnia regna mundi

communicaverit. Affirmant multi cum Soarez Molin. non pauci negant cum Vasquez contententes solum Regiam potestatem non solum spiritualement, sed etiam Politicam præcipiendi in omni materia temporali jusque dicendi in toto orbe, litesque dirimendi, hanc ut propabiliorem sequitur Amicus n. 37.

ARTICVLVS SEXTVS.

De Dominio Proprietatis Religiosorum.

§. I.

De Dominio Religiosorum Conventuum in Communi.

29. **D**ico primò secundum jus commune ferè omnes Religiosi Conventus sunt capaces pleni domini bonorum etiam immobilium, est Communis contra Navarrum Contententem, quod Communitas Religiosa sit solum administratrix bonorum, dominium verò sit penes Christum. Dixi ferè omnes, quia Franciscani de observantia dicti, uti & Capucini sunt incapaces omnis domini: sic enim excipiuntur à Trident. *Sess. 25. c. 3. de Regular. & à Nicol. 3. Extravag. exiit de U. S.* Ubi dicit ad se, & ad Romanam Ecclesiam pertinere dominium rerum, quibus præfati Religiosi utuntur, immediate autem præmiserat loquens de aliis, quod Monachus res sibi oblatas vel dona-

tas Monasterio acquirat. Trident. autem dicit: deinceps omnibus aliis Religiosis licere possidere etiam generaliter bona immobilia. Ex quibus sic argumentatur. Eo modo Ordinibus competit domini pleni possessio quo modo agnoscit sedes Apostolica jis competere, sed hæc agnoscit jis competere possessionem pleni domini, sedes enim Apostolica reddit incapaces solos Franciscanos & Capucinos, nec intentio fidelium vult penes ullum alium esse dominium, nec mens conventuum paupertatem excludit dominium à communitate, sed à singulis in particulari, ita ut deinceps nihil sibi, sed monasterio acquirant *cap. cum olim 2. de privil: ubi Innocent. inquit: quidquid Monachus acquirat, monasterio acquirat.*

Con.

Confirmatur Trident. dicit, quod deinceps liceat omnibus mendicantibus Monasteriis bona immobilia possidere: possidere autem non est solum bona administrare, ut explicat Navar. Sed verum dominium habere.

Nihilominus dominium Religiosorum Conventuum non est ita absolutum, ac independens uti est secularium, Less. lib. 2. c. 4. n. 20. primò enim bona mobilia, pretiosa, ac imòbilia non possunt alienari, nisi in comòdum Religionis. Secundò pereunte Regulari disciplinà, aut superveniente alià causa justa possunt eorum bona applicari Autoritate sedis Apostolicæ ad alias pias causas exceptà quantitate sufficiente pro alendis Religiosis.

30. Dico secundò Domus Professa Societatis JESU. Privilegio Tridentini renunciavit, ita ut sit incapax etiam in Communi possidendi bona stabilia, redditusque etiam in cultum divinum, seu pro Sacristia & Fabrica Ecclesiæ: ita Paulus 3. Julius 3. Gregorius 13. in Bullis instituti Societatis confirmatoriis, in quo S. Ignatius *examinis c. 1. §. 3. p. 6. Constit. c. 2. §. 2. & 3. ita statuit*, prout refertur in Bullis.

Est tamen capax in Communi domini bonorum mobilium, item domini per legatum, aut institutionem hæreditariam non solum in mobilibus, sed etiam in immobilibus, cum jure civili ad ea obrinenda, non ut stabilia retineantur (nisi res stabilis sit necessaria ad professorum habitationem, vel recreationem) sed ut vendantur *cit. c. 2. §. 5. & 6.*

Excipe legatum annuum perpetuum, aut ad longum tempus, quale est decennium, hujus enim dominium non acquirat, nec jus ad id acquirendum. Ratio

autem est, quod omnis Religio possit institui hæres, nisi peculiariter jus obstet; uti obstat minoribus de observantia, & Capucinis, paupertas enim ut sic non inducit incapacitatem, aliàs nulla religio capax esset, atqui nullum jus excipit domum Professam, seu Professos ut membra Societatis, sed ad summum ut personas particulares per *cit. c. 2. §. 12.* quibus etiam Collegia non possunt succedere licet hæc sint capacia institutionis.

Patres Discalceati Carmelitæ non sunt capaces possessionis stabilium ut talium, unde hæc illis relicta redigi debent in mobilia, seu vendi, horum enim uti & jurium, censuum perpetuorum, aliorumque annuorum reddituum dumòdo non sint radicati in stabilibus, seu radicibus, ut agris, olivetis, vineis, &c. uti loquuntur eorum Constitutiones *l. p. c. 7.* capaces sunt omnes illorum Conventus, & Collegia, unde patet, quod paupertas domus Professæ sit strictior, quàm Discalceatorum Patrum.

31. Dico tertio Reliqui Ordines Religiosi mendicantium & non mendicantium cum Collegiis ac domibus Probationum Societatis JESU habent defecto plenum dominium possessionum tam immobilium, quàm mobilium, ligatam tamen, ut non valeant licitè nec validè absque consensu Pontificis alienare immobilia, nec mobilia pretiosa, quæ servando servari possunt. De Collegiis & domibus probationum Societatis constat ex ejus Constitutionibus, & litteris citatis Apostolicis, ac ex *cit. jure Communi*, cui Societas quoad hæc domicilia, uti nec ceteri ordines renunciârunt.

Dices Pro Navarro: fundatores Monasteriorum, & Collegiorum Christo donârunt

nârunt ea bona dotalia, sicut dotantes templa, atqui bonorum Ecclesiasticorum dotalium, ac templorum dominium est penes Christum, ergo sicut status Ecclesiasticus non est Dominus proprietarius bonorum Ecclesiæ, sed administrator universalis quidem administratio est penes Pontificem, particularis verò penes clericum particularem cujusvis Ecclesiæ particularis, ita proprietas bonorum, ex quibus sunt Conventus Religiosi fundati spectat immediate sub Christi patrimonium, & hujus dominium, administratio verò pura ad Conventus Religiosos. *Resp. Cum Gormaz Disput. 9. n. 486.* dupliciter Christo donari bona. Primò secundum se considerato, hoc modo donantur bona Ecclesiis, unde *Canone 39. ex Apostolicis* vocantur Bona DEI, & passim in canonibus à sanctis Patribus patrimonium Christi. Secundò, Christo non in se ipso sed in speciali sui imagine considerato juxta illud *Matth. 25. Amen dico vobis, quidquid fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.* Quare hoc secundo modo donata ex mente fidelium manent in dominio donatoriorum non minùs quàm in dominio, ac patrimonio pauperum, quæ hi à fidelibus acquirunt. Hoc secundo modo acquiri à Conventibus Religiosis donata à fidelibus, priori verò primo ab Ecclesiis est sententia citati Doctoris.

Verum dico cum sententia communiore, quod pariformiter sit discurrendum de dominio donatorum Ecclesiis, ac de dominio datorum Conventibus Religiosis. ita *Haunoldus Tom. 1. hic tract. 1. n. 64.* Ratio quia fideles modo uniformi donant utrisque, sed Monasteria acquirunt dominium plenum, etsi ligatum in donata *per n. 29.* ergo etiam Ecclesiæ,

ergo sicut penes Religiosos, ut sunt membra Conventuum, seu penes ipsam eorum communitatem, secus apud eosdem ut sunt personæ particulares, est dominium plenum sed ligatum, ita donatorum Ecclesiis dominium est penes clericos, ut sunt membra cujusque Ecclesiæ ligatum tamen, proinde cum quævis Ecclesiæ particularis sit pars Ecclesiæ universalis, cujus caput est Romanus Pontifex, dominium omnium bonorum Ecclesiarum particularium est penes universalem Ecclesiam, administrandi autem jus universale Ecclesiæ universalis bona est penes Pontificem, particularium autem Ecclesiarum penes harum Præpositos; sicut administratio bonorum Religiosorum est penes Præpositos, horumque Conventus, subordinata universali administrationi Præpositi Generalis, unde sicut nullus Religiosus Præpositus ut est Particularis persona, est proprietarius ullius rei, ita nullus Clericus, imo nec Pontifex ut est particularis persona est Dominus ullius boni Ecclesiæ, uti colligitur *ex Canon. non liceat Papa causa 12. q. 2.* Ubi Papa Simachus dicit, *non liceat Papa prædium Ecclesiæ alienare aliquo modo pro necessitate nec in usumfructum rura dare.* Subintelligendum est absque causa rationabili; sine hac enim esset alienatio invalida: unde inquit *Haunold. n. 63.* dari exemplum in jure Canonico, ubi *ly non licere idem valet ac non valere.* Traditque *Barbos. in Tract. de dictionibus, dictione. 191. n. 3.* Equipollere præcepto, ac necessitatem imponere.

Non obstat quod sæpe in jure Canonico à sanctis Patribus vocentur patrimonium Christi, & res DEI etiam à Tridentino *Seff. 21. c. 5. de reform.* quia etiam

tiam in jure Canonico vocantur res Ecclesiarum, & dicuntur ab ijs possideri, haberi, esseque facultates Ecclesiae atque bona, ut *Capit. expedit Causa 12. q. 1.* (ubi etiam praepositus Ecclesiae dicitur dispensator) & *capit. Causa 13. de V. S.* Ergo si inde Adversarij probent jus proprietatis esse penes Christum, eodem jure convincitur jus esse penes Ecclesias. Resp. ergo eatenus dici patrimonium. Christi ac res DEI, quatenus ex intentione fide-

lium debent impendi in cultum DEI, & alimenta ministrorum, residuumque in pauperes erogari.

Hinc infert Molin. apud Haunold. n. 65. bona unius Ecclesiae irrationabiliter translata ab uno Pio loco ad alterum Pium locum esse ab hoc, aut a pontifice restituenda priori contra Navarr. Consentientem, si darentur Laico, ibi enim secus hic remanerent sub dominio Christi, cui secundum ipsum convenit dominium.

§. II

De dominio Religiosorum in particulari, & capacitate acquirendi.

32. **D**ico primo, nullus Religiosus professus est capax ullius domini rei temporalis pretio aestimabilis, ususque juris, sed praecise usus facti, seu rerum necessariorum dependentem a superiorum voluntate; ita Trident. §. 25. c. 2. de Regular. Exprimens ut mobilia, quorum usus conceditur statui paupertatis conveniant, neque fiat superflua, neque ex necessariis aliquid superiores denegent.

Hac porro in capacitas ex voto solenni professorum non oritur praecise ex natura voti paupertatis, quia ad hujus naturam sufficit abdicatio usus rerum retento dominio paupertatis: sicut votum castitatis in conjugibus impediens usum conjugii stat cum dominio mutuo retento in corpora. Neque etiam ex natura voti paupertatis ut constituentis cum aliis verè Religiosum, cum ex Bullis Gregorii 13. constet

dari veros Religiosos retinentes dominium sine tamen libero rerum usu. Neque provenit praecise, ac convertibiliter ex solennitate voti paupertatis, ut patet in Societatis JESU coadjutoribus formati spiritalibus & temporalibus incapacibus domini cuius vis rei per constitutiones Societatis & Bullas Pontificum apud Sanch. lib 7. moral. c. 18 n. 24. Etsi eorum vota Religiosa sint simplicia quoad hunc enim effectum aequivalent solennibus. Ratio est quod ad solennitatem votorum sufficiat reciproca votorum perpetuitas, hoc enim tam ex parte voventis, quam religionis acceptantis, qui conceptus stare potest sine annexa domini incapacitate, licet hac defacto sit annexa.

Non etiam jure divino hac incapacitas est inducta contra Victoria, & alios, quia alios etiam cum voto simplici paupertatis